

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PODJELI TRGOVAČKOG
DRUŠTVA HŽ-HRVATSKE ŽELJEZNICE d.o.o. S KONACNIM PRIJEDLOGOM
ZAKONA**

Zagreb, travanj 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PODJELI TRGOVAČKOG DRUŠTVA HŽ-HRVATSKE ŽELJEZNICE d.o.o.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopuni Zakona o podjeli trgovačkog društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE NASTATI DONOŠENJEM ZAKONA

Zakonom o željeznici stvoren je pravni okvir procesa restrukturiranja i strukturnih promjena na željeznici s ciljem njenog osposobljavanja za konkurentnost na prometnom tržištu koji se temelji na principima ustrojavanja željezničkog sustava na načelu razdvajanja željezničke infrastrukture od željezničkog prijevoza, te liberalizaciji željezničkog transportnog tržišta.

Sukladno članku 42. navedenog Zakona u cilju omogućavanja njegove funkcionalne primjene, kao i iz potrebe uspostave nove organizacije željezničkog sustava prilagođenog uvjetima liberaliziranog transportnog tržišta 2005. godine donijet je Zakon o podjeli trgovačkog društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. („Narodne novine“ br: 153/05) kojim su uređeni osnovni principi podjele trgovačkog društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. na samostalne poslovne subjekte prema poslovnim područjima.

Zakon je sukladno pravnoj stečevini EU, transformirao dotadašnju organizacijsku strukturu HŽ-Hrvatskih željeznica d.o.o. na zasebne, neovisne, djelatnosti željezničke infrastrukture, željezničkog prijevoza (prijevoz putnika, prijevoz tereta), vuču vlakova i krovnu organizaciju HŽ-Holding d.o.o., te propisao njihov ustroj u nove pravne i poslovne subjekte. Navedeni pravni subjekti, nastali podjelom HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o., odnosno novonastala trgovačka društva postali su pravni slijednici trgovačkog društva u odnosu na preuzetu imovinu, prava i obaveze.

U tijeku poslovanja novonastalih društava u praksi ukazale su se određene manjkavosti te je utvrđeno da izvršena podjela u potpunosti ne prati i poslovnu logiku zaokruživanja tehnoloških procesa u proizvodnji prijevoznih usluga unutar prijevoznčkih poduzeća.

Ključni dio proizvodnog procesa trgovačkih društava koja obavljaju djelatnost prijevoza je eksternaliziran i pretvoren u transakcijski odnos sa internim dobavljačem koji obavlja djelatnost vuče vlakova. Pritom transferne cijene, koje je formirao interni dobavljač, nisu bile odraz razine cijena na tržištu prijevoza i promjena tržišnog položaja prijevoznih poduzeća što je prouzročilo neprihvatljivo visoki udio troškova usluge vuče u ukupnim troškovima operacija, te prijevoznike dovelo u nemogućnost podmirenja obveza za vuču vlakova iz prihoda od prodaje usluga. Primijenjeni koncept podjele prijevoznicima je faktično uskratio mogućnost upravljanja troškovima u cjelini svog proizvodnog procesa što bitno utječe na njihovu konkurentnost i tržišni položaj, a posljedično i na daljnju poslovnu opstojnost. Brojnost transakcija i njihove financijske posljedice, koje se manifestiraju u visokoj razini međusobnih potraživanja i dugovanja, barijera su i rastući rizik za obavljanje redovnih poslovnih aktivnosti te time i za uspješnost provođenja programa restrukturiranja.

Donošenjem Zakona o dopuni Zakona o podjeli trgovačkog društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o. stvorit će se zakonske pretpostavke za fleksibilniju organizacijsku strukturu unutar sustava HŽ-a i omogućiti provođenje statusnih promjena društava uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, te njihovo dijeljenje, spajanje i, pripajanje sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, a čime bi se osigurali preduvjeti za strukturno prilagođavanje prijevoznčkih poduzeća kao bitnog segmenta daljnjeg programa procesa restrukturiranja.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku zbog otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Predlagatelj drži da su radi razloga i okolnosti navedenih u ocjeni postojećeg stanja, ispunjeni uvjeti za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.

-PRIJEDLOG-

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PODJELI
TRGOVAČKOG DRUŠTVA HŽ-HRVATSKE ŽELJEZNICE d.o.o.**

Članak 1.

U Zakonu o podjeli trgovačkog društva HŽ-Hrvatske željeznice d.o.o.(„Narodne novine“ br: 153/05), u članku 1. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„ Trgovačka društva iz stavka 1. ovog članka, mogu se uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, dijeliti, pripajati, spajati, te provoditi druge statusne promjene sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima“

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa:
Zagreb,

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskog sabora

Boris Šprem,

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredbom ovog članka, dopunjuje se članak 1. Zakona o podjeli trgovačkog društva HŽ Hrvatske željeznice d.o.o. novim stavkom 3. čime se stvara zakonski temelj provođenja statusnih promjena društava nastalih podjelom prema navedenom Zakonu, te njihovo daljnje dijeljenje, spajanje i pripajanje, sukladno potrebama tržišta, a radi postizanja fleksibilnije organizacijske strukture unutar sustava željeznica sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, u svrhu provođenja daljnjeg programa procesa restrukturiranja željeznica s ciljem potpune liberalizacije željezničkog tržišta.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE DOPUNJUJE

Članak 1.

Trgovačko društvo HŽ - Hrvatske željeznice d.o.o. podijelit će se na četiri društva s ograničenom odgovornošću za poslovna područja:

1. upravljanje, održavanje i izgradnju željezničke infrastrukture,
2. prijevoz putnika,
3. prijevoz tereta,
4. vuču vlakova.

Posebnom Odlukom Vlade Republike Hrvatske osnovat će se društvo s ograničenom odgovornošću čiji će jedini član biti Republika Hrvatska na koje će tom Odlukom Vlada Republike Hrvatske prenijeti poslovne udjele koje će Republika Hrvatska steći u trgovačkim društvima iz stavka 1. ovoga članka prema odredbi članka 3. ovoga Zakona.